

Kurtuluş İslam'da

Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn. Ve's-salâtü ve's-selâmu alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn Muhammedini'l-Mustafâ ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tabi'ahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn. Emmâ ba'd:

a. İmanın Esasları

Aziz ve muhterem kardeşlerim, ... sözünü eskiden beri biliriz. Çok duyduğumuz sözlerden birisidir. Dünya ve âhîret ... içinde geçer. Âmentü billâh. Biz Allah'a inanıyoruz müslümanlar, ve *melâiketihî*, O'nun melekleri var, ona inanırız. *Ve kütübihî*, ve onun gönderdiği, vahyettiği kitaplar, mukaddes kitaplar vardır, onlara inanıyoruz. *Ve rusühî*, gönderdiği seçkin kullar, elçi olarak vazifelendirdiği kavimler, milletlere gönderdiği peygamberler vardır, onlara inanıyoruz. *Ve'l-yevmi'l-âhiri*, bir de âhîret günü var, ona da inanıyoruz. *Ve bi'l-kaderi hayrihî ve şerrihî mine'llahi teâlâ*, mukadderâta inanıyoruz, Allah ne takdir ettiyse insanın başına o geliyor. *Ve'l-ba'sü ba'de'l-mevti hakkun*, öleceğiz, bu hayat bitecek, ölüm var ama ölümden sonra dirilmek de var.

Bunun da hak olduğuna inanıyoruz. Bu da, yine öldükten sonra dirilmek de âhiret hayatının ihtilâflı ifadesi demek oluyor.

.... inandığımızı söylüyoruz, *ve'l-ba'sü ba'de'l-mevti hakkun* dediğimiz zaman da öldükten sonra dirilme vardır dediğimiz zaman da onu söylemiş oluyoruz. İslâm dininin öbür dinlerden en büyük farklarından birisi budur. Dinler tarihinden bilirler ki bu iman esasları öteki dinlerde tam olarak ifade edilmiş değil, kaybolmuş. Biliyorsunuz, dinler ikiye ayrılır:

Bir; insanların din diye uydurdukları bir takım merasimlere, esaslara beşerî dinler denir. Yani beşer oturmuş, kendisine inanç icat etmiş. Uydurmuş. Allah söylemiş değil. Öküze tapmak, danaya tapmak, beyaz ayıya tapmak, timsaha tapmak. Veya bir insana tapmak; Fira-vun gibi, Nemrut gibi. Veyahut daha başka böyle akli konuya takılmış olup da “Ya ben yeni bir din ortaya koydum.” diye ortaya çıkan adamlar var, batılı filozoflardan var böyle insanın dini diye bir din çıkartayım demiş, oturmuş, yazmış sonradan. Bence din şöyle olmalıdır, böyle olmalıdır filan diye yani. Daha eski tarihlerde de bazı hükümdarlar idare ettikleri

tebaaların dinlerini birleştirerek hepsinde var olan esaslardan yeni bir şey ortaya koymaya çalışmışlar. Bunların hepsi beşerin kendi kısa aklından ortaya çıkmış olan, semeresiz merasimler. Aslı esası yok. Endonezya'dayken televizyon kanallarını araştırıyordum, seyrediyordum. Orada bir hıristiyan kanalı var. Hıristiyanlık yayını yapıyor. Büyük bir kilise, içinde kalabalık toplanmış, bir tarafta Hz. Meryem *aleyhesselâm*'ın heykeli var. Meryem *aleyhesselâm*'ı biz de çok mehediyoruz. ocuklarımıza Meryem adını koymamızdan belli. Allah'ın mübarek, salih kullarından birisi olarak seviyoruz, sayıyoruz. Hrmetimiz sonsuz. Onun heykelini alıyorlar, bulunduğu yerden aşağı indiriyorlar, papazı öpüyor, ahali öpüyor, bir şeyin üstüne koyuyorlar. Oradan alıyorlar merasimle öbür tarafa naklediyorlar. Bunun dinle imanla bir ilgisi yok ki yani ne namaza benziyor, ne oruca benziyor, ne zekâta benziyor, ne hacca benziyor, uydurma bir şey. Al heykeli oradan koy bir tahtırevan üstüne, taşı bu tarafa, herkes mest oluyor, yamuluyor, eğiliyor vesaire. Bunun ne aslı var ne esası var. Acıdım yani. Kendisinin yaptığı heykeli naklinden ibaret bir

merasim, seremoni çıkarmışlar. Temelsiz bir şey. Dinlerin bir kısmı veya bazı dinlerin içindeki bir takım merasimler temelsiz, beşeri, uydurma yani yalan, çirkin.

Bazı dinler var, ilâhî dinler. Yani Allahu Teâlâ hazretlerinin bir peygamberine gönderip öğrettiği dinler. Ne zaman başlamış Allah'ın *celle celâlüh* insanlara din öğretmesi? Bizim kitabımızdan, Peygamber Efendimiz'in verdiği bilgilerden öğrendiğimiz ve söylediğimiz, inandığımız ve gerçek olan husus; ilk insandan itibaren Allah insanlara doğru dinin ne olması gerektiğini öğretmiş, anlatmış. Hz. Âdem, hepimizin dedesi, çok eski zamanda yaşamış dedesi, yaratılan ilk insan ve ilk peygamber. Ona Allah Teâlâ şöyle yap, böyle yap diye emirlerini bildirmiş. O da evlatlarına bildirmiş. Hz. Âdem *aleyhisselam*'dan Peygamber Efendimiz'e kadar, Hz. Âdem *aleyhisselam*'dan bütün peygamberlere sevgi, saygı ve bağlılığı sürdürüyoruz. Bizim dinimiz gibi hiçbir din bu hassaya sahip değil. Biz hepsine saygı duyuyoruz. Yahudiler diyor ki İbrahim bizim peygamberimiz, Musa bizim peygamberimiz. Öbürü de diyor ki Musa

aleyhisselam, İbrahim *aleyhisselam* selam olsun onlara. İshak *aleyhisselam*, Yakub *aleyhisselam*, Yusuf *aleyhisselam*... Selam olsun, seviyoruz, peygamberlerden bir peygamberdir diye evlatlarımıza isimlerini koyuyoruz. Yusuf diyoruz veyahut Yahudilerin Josef dediğine, Yakub diyoruz yahudilerin Jakob dediğine, İbrahim diye isim koyuyoruz yahudilerin Abraham dediğine... Yani onların saygı duyduğu kişilere biz saygı duyuyoruz, biz rahatız, biz kârdayız, kazançtayız. Asıl zararda onlar, onlar Allah'ın varlığından haberdar değil, inkar ediyorlar. Yahudiler kendisinden sonra gelen Hz. İsa'yı ve Peygamber Efendimiz'i inkar ediyor. Ne kadar büyük zarar. Biz böyle bir şeyi bilmiyoruz.

b. İnsanların Tanrılaştırdığı Nesnelere

Şimdi ilk insandan ibaren Allah insanlara doğruyu anlatmış, fakat insanlar seremoni çıkartmaya meraklı. Yani yeni bir şey çıkarmaya meraklı. Bazı korkulardan ve bazı sevgilerden dolayı bazı şeyleri kutsallaştırmış ve tanrılaştırmışlar. Ve sonra tapınmaya başlamışlar. Mesela timsahtan korkmuş, yırtıcı bir hayvan, yakaladı mı yutuyor insanı, ağzı kocaman. Timsaha tapmış. Mısır'da seyahatimiz esnasında

timsah tapınağını gördük. Nil Nehri üzerinde timsah tanrısının tapınağına gittik. Ezdik ayak-kabılarımızla, yukarılara kadar tırmandık, ta tepesine...bekçi çağırdı, hadi inin aşağı [diye]. Maksudumuz ezmek, şöyle duvarın üstüne kadar çıktık. Küfrü ezmiş olalım diye kenarından yukarıya kadar çıktık. Timsah tanrısı; insan şeklinde vücudu var duvara yaptıkları resimden anlaşıldığına göre, timsah şeklinde kafası var. Tapınıyorlar. Bir de tapınak yapmışlar tulumba şeklinde. Tulumbaya benziyor. Tulumba şeklinde tapınaklarını gördük. Timsaha tapıyor, öküze tapıyor. Horoza tapıyor, horoz başlı tanrıları var. Köpeğe tapıyor, köpek başlı tanrıları var falan.

İlâhî dinlerin bazıları insanlar tarafından bozulmuş, bilgiler dağılmış, şaşırılmış olduğundan asıl önemli inançlar da kaybolmuş. Bizim dinimizde bunların hepsi tazelenmiş oluyor. İnsanların unuttuğu ve hafızasından silinmiş veyahut karıştırdığı ve bozduğu, yamulttuğu veya eğip büktüğü şeyleri bizim dinimiz düzeltiyor. Bizim dinimiz o bakımdan bütün dinlerin düzelticisi, tamircisi bir din.

﴿ فِيهَا كُتُبٌ قَيِّمَةٌ ﴾

*Fîhâ kütübün kayyimetün.*¹

Allah bize peygamber göndermiş, kitap indirmiş. O kitabın içinde eski kavimlere indirilmiş kitapların özetleri de var. *Fîhâ kütübün kayyimetün*. Kur'ân-ı Kerîm eski ümmetlerin bilgilerini de [ihtiva ediyor]. Hangi dinin doğru yolda olduğu, milletlerin hangi konuda yanıldığını da söylüyor. Musa *aleyhisselam* ve Firavun'un macerasını ve Firavun'un yanıldığı tarafları söylüyor. Musa *aleyhisselam*'ın kavminin Musa *aleyhisselam*'dan sonra şaşırmasını anlatıyor. Oradaki yanlış ne onu bildiriyor. Musa *aleyhisselam* Tur Dağı'na vahiy dinlemeye, Allah'ın emrini almaya çıkmış; kavmi aşağıda altın malzemeyi toplayıp, "Verin bakalım bilezikleri, yüzükleri..." diyerek altınları eritmiş, Sâmiri isimli bir bozuk herif, adam, şerefsiz kişi bunlara bir buzağı heykeli yapmış. Buzağı ne demek? Öküzün küçüğü demek. Küçük bir öküz heykeli yapmış altından.

---

¹ 98/Beyyine, 3.

Niye yapmış bunu?

Firavun'dan kurtulduktan sonra giderken putlara tapınan bir kavmin yanından geçmişler, “Bize de böyle bir put yapsana!” demişler. “Biz Allah’ı görmüyoruz, olmuyor, bize de böyle bir put yapsana.” demişler. İçlerinden birisi akıllı çıkmış ve bir buzağı heykeli yapmış.

﴿فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُورٌ﴾

*Fe-ehrace lehüm iclen ceseden lehû huvâr.*²

Bu istek üzerine onlara içi boş bir buzağı heykeli yaptı. Rüzgar alan bir yere koyduğu zaman, belki rüzgarda bir deliğin ağzına koyduğu zaman içinde hava dönüp ağzından çıkarken “vuuuuvvv” diye ses çıkartıyordu. *Lehû huvâr.* Gürültüsü, sesi olan bir buzağı heykeli yaptı. Altından, canlı değil. Yani böyle ses çıkması.. Havadan da çıkıyor. Hatta bir musiki ustası, sanatkar bir kişi su borusundan bir düdük yapıyor. Çayırdaki sazdan düdük yapıyor, çalıyor. Yani bir hava çıkması, bir ses çıkması yeterli

---

² 20/Tâhâ, 88.

değil. Bir şey yapmıyor ki, böyle ağzından bir ses geliyor. Tabii ne zaman yaptılar bunu? Musa *aleyhisselam* başlarında değildi, vahiy almak üzere Tur Dağı'na çıkmıştı. Kavmin başına Harun *aleyhisselam* vardı. Harun *aleyhisselam*'ı dinlemediler ve öldürecek gibi oldular. Dinlemeyip yaptılar. “Yapmayın, yanlış bir iş yapıyorsunuz, günaha giriyorsunuz!” dediği halde dinlemediler. Yani peygamberlerin zamanında asi oldular. Peygamberlerin zamanında dini değiştirmeye kalktılar. Hz. Musa *aleyhisselam*'ın getirdiği hak dinin içine buzağıya tapmayı sokmak, o hayattayken başladı. Tabii Musa *aleyhisselam* geldiği zaman Tur Dağı'ndan aldığı vahiylerle elinde levhalar vardı. Onları yere attı ve Harun *aleyhisselam*'ın yakasına yapıştı, çekiştirmeye başladı. Ve ateş yaktı, buzağı heykelini attı onun içine, eritti. Ondan sonra da kaldırdı onu Kızıldeniz'e attı. Yahudiler şimdi onu araştırıyorlar, yani nereye attı nereden çıkartabiliriz diye dalgıçlar dalmışlar, araştırmalar yapıyorlar. Tarihî bir olay bu, oldu.

Ben bunu niçin anlatıyorum size?

Yani bazı kavimler dinlerini bozmaya daha dinleri yeni geldiği zaman başlamışlar. Peygamberleri daha hayattayken başlamışlar. Bir bozulma o zaman başlamış. İsa *aleyhisselam*... Biz İsa *aleyhisselam*'ı da seviyoruz. İsa *aleyhisselam* yaşadı, hakkı söyledi, vefat etti. İsa *aleyhisselam*'dan sonra kavmi İncil'i iyi muhafaza edemediler. İncil kayboldu. 40-50 yıl sonra bazıları hafızalarından, "Ya ben şöyle okumuştum, hatırımda böyle kalmıştı." vesaire filan diyerek bir şeyler yazdılar. Bazıları Hz. İsa'nın hayatıyla ilgili tarihî kıssaları yani hikayeleri yazdılar. Kutsal kitap budur dediler. Yani İncil karışmış, bozulmuş, kaybolmuş, tahrif edilmiş oldu. Ondan sonra aralarında çok büyük ihtilaflara düştüler. Hz. İsa'nın babası yok. E nasıl olur bu? Babasız olduğuna göre nasıl olur? Kur'ân-ı Kerîm diyor ki: İsa *aleyhisselam*'ın durumu Âdem *aleyhisselam*'ın durumu gibidir. Nasıl Âdem *aleyhisselam*'ı Allah topraktan annesiz ve babasız yarattıysa İsa *aleyhisselam*'ı da mucize olarak, anneli fakat babasız yaratmıştır. Kâdir. Çünkü netice itibarıyla anneden doğuyor çocuk. Bunun cevabı

böyle ama “e neden babasız doğdu” filan derken işi karıştırdılar. Sapık bir takım açıklamalar akıllarına geldi. Sonunda “herhalde Allah’ın oğlu olmalı” filan dediler. Sonunda Hz. İsa’ya tapınmaya başladılar. Halbuki Hz. İsa bana tapının demedi hayatında. Beni ilah edinmedi. Hıristiyanların en büyük yanlışı bu. Hıristiyanlar putperest kavimler durumuna düştüler. Hz. İsa’ya tapınmak yok. Peygamberlere tapılmaz. Saygı gösterilir, sevilir ama Allah’a tapılır. Allah’tan gayrıya tapılmaz. İslâm bunu da anlatıyor. Yani eski kavimleri anlatıyor. Eski kavimlerin yanıldığı noktaları da anlatıyor.

Şunu demek istiyorum; eski kavimlerin ana inançları ikiye ayrılıyor. Beşer kafasından uydurma, yalan dinler, yamuk dinler ve Allah tarafından peygamberlere gönderilmiş ilâhî dinler. Fakat ilâhî dinler de peygamberlerin hayatları veya hayatlarından biraz sonra bozulmuş. Hz. Musa *aleyhisselam*’ın hayatı içinde bozulmayı, bozulma temayülünü görüyoruz. Hz. İsa’dan sonra kavminin o zamanki baskılardan sonra, Romalıların o dindarlara yaptıkları baskılardan sonra, bazı sapık kimselerin yanlışı

inançları ve lafları söylemesinden sonra asıl ilâhî yapısını kaybettiğini görüyoruz. Hayret edilecek bir şeydir; Yahudilikte âhiret inancı yok. Âhiret. Dünya ve âhiret diye başladım ya konuşmama. Yahudilerde âhiret inancı yok. Hıristiyanlarda var, o bozulmamış. Ama Yahudilerde bozulmuş. Olması lazım. Fakat onlar bu işe nasılsa ben incelemedim yani yahudi dininin teferruatını incelemedim ama duyunca hayret ettim. Yahudi inancında âhiret şeyi yoktur diye haham çıkmış, Amerika'da bir konferansta söylemiş. Oradaki piskopos da çıkmış, sen bunu nasıl söylersin, şöyledir böyledir diye münakaşa, münazara etmişler, bir mühendis kardeşimizin tertiplemediği böyle büyük bir bilimsel toplantıda. O bana anlattı, ben hayret ettim.

Şimdi bizim dinimizin önemli olan yönlerinden birisi ne? Eski peygamberlerin kimlerin hak peygamber olduğunu tescil ediyor. Bu hak peygamberdir, Musa hak peygamberdir, İsa hak peygamberdir, İbrahim hak peygamberdir, Nuh hak peygamberdir. Bu öteki dinleri tasdik ediyor. Belgelendiriyor. Doğruyu eğriden ayırıyor. İkinci özelliği o peygamberlere indirilmiş vahiylerin özetlerini bizim Kur'ân-ı Kerîmimiz ihtiva

ediyor. Kur'ân-ı Kerîmimizin içinde eski ümetlere indirilmiş bilgiler var. Nerden biliyorsunuz? Mesela Âlâ suresinin sonunu hatırlayın:

﴿بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ خَيْرٌ
وَأَبْقَىٰ إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَىٰ صُحُفِ
إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ﴾

*Bel tü'sirûne'l-hayâte'd-dünyâ ve'l-âhîratü hayrun ve ebkâ. Inne hâzâ le-fi's-suhufi'l-ûlâ suhufi İbrâhîme ve Mûsâ.*³

Ne diyor burada mesela? Aklıma gelen bir tek bölüm söylüyorum size. Ne diyor? Bu söylenen şeyler eski kitaplarda vardı. *Suhufi İbrâhîme ve Mûsâ*. İbrahim'e ve Musa'ya indirilmiş vahiyler de vardı, oradan naklen söyleniyor deniliyor. Anlıyoruz ki Kur'ân-ı Kerîm hem dinleri toplamış hem peygamberleri tasdik etmiş. Hem kitapları düzeltmiş, tashih etmiş. Hani bir kitap matbaadan basılıyor da yanlış doğru cetveli konuluyor arkasına. Yanlışlar ola-

---

³ 87/A'lâ, 16-19

biliyor. Yanlışlarını düzeltmiş. şurada yanılıyorsunuz demiş. Hz. İsa ile ilgili yanılmaları Peygamber Efendimiz çok güzel anlattı zamanının Hıristiyanlarına. Ve Habeşistan İmparatoru kabul etti. Dedi ki en doğrusu, en makulü, olması gerekeni, bizim de eski kitaplarda bildiğimiz böyle dedi. Müslüman oldu o zamanki Habeş imparatoru Necaşi müslüman oldu. Kureyşlileri huzurundan kovdu. Hediyelerini reddetti onların. “Alın hediyelerinizi geri götürün, istemiyorum sizin hediyelerinizi!” dedi. Peygamber Efendimiz’e iman getirdi. Peygamber Efendimiz’e hediye gönderdi, selam gönderdi.

şimdi bizim dinimiz o halde, öbür dinlerin teftişini, tamirini, tashihini, düzeltilmesini, hatalardan korunmasını da yapıyor. İnsanları da birleştiriyor. O halde en güzel durumda olan biziz. Biz bu durumumuzu anlatabilmeliyiz insanlara. İslâm dininin bu konumunu, bu durumunu, bu görevini güzel anlatmamız lazım.

Bizim bozulmamış olan ilâhî bilgilerden, Peygamber Efendimiz’in, Kur’ân-ı Kerîm’in bize bildirmesinden biliyoruz ki bir şu içinde yaşadığımız âlem var. Yaşam var. Nerde yaşıyoruz biz? İşte yaşıyoruz. Karşılıklı oturmuşuz

bir yerde konuşuyoruz. Çevremiz var. Dağlar var, denizler var. Kıtalar var. Gece var, gündüz var. Bir yaşam sürdürüyoruz. Bizden öncekiler de sürdürmüşler. İşte bu hayat böyle ne yapalım. Yaşlananlar, ihtiyarlayanlar ölüyor. Yetişenler evleniyor. Evlenenlerin çocukları oluyor. Ondan sonra öyle bir devam edip gidiyor bu iş. Bir hayat var. Bir yaşam var. Bu çevre içinde, bu gökyüzünün altında, bu yerkürenin üzerinde bir yaşam var. Bu yaşam, dönüp duran, devam eden, aynı şekilde bütün insanların gelip geçtiği bir sahne burası. Bu yaşamın adı ilk yaşam. Veya *el-hayatü'd-dünya*. Bizim içinde bulunduğumuz, bize yakın olan yaşam. Biz şimdi *el-hayatü'd-dünya*'dayız, yani birinci yaşamdayız. *El-hayatü'd-dünya*. Veya kısaca *el-hayat*'ını atıyoruz. Dünya. Dünya yaşamındayız. Yani birinci yaşamdayız. Dünya kelimesi yeryüzü demek değil. Birinci yaşam demek yani.

İkinci yaşam var bundan sonra. Bizim dinimiz bunu kuvvetle hatırlatıyor. Çünkü eski milletler, eski kitaplar bunları kaybetmiş, dağıtmış, karıştırmışlar filan. Bizim dinimiz çok üstüne bastıra bastıra belirtiyor. İkinci bir yaşam

var. Bunun adı ne? *el-Hayatül-âhire*. Âhire ne demek? Sonuncu. Bu önceki, o sonraki. Önceki hayat, şimdiki hayat; sonraki hayat, gelecek olan hayat. *el-Hayatü'd-dünya*. Veya buna dünya diyorlar Araplar, Arapların kelimelerini söylersek. İkincisine *ukbâ* diyorlar. *Ukbâ* da takiben gelen demek. Takip kelimesiyle ilgili. Arkasından gelen demek. Yani bu hayatın arkasından ikinci bir yaşam gelecek. Bu dünyada, yani bu birinci yaşamda yaşayan insanlar bu yaşamdan ölümlerle ayrıldıktan sonra ikinci bir yaşam olacak. Bu ikinci yaşam bu birinci yaşam gibi fani olmayacak. *el-Hayatü'd-dünya fâniyetün*. Bu birinci hayat fanidir, muvakkattir. Öleceğiz. Nerden biliyorsun öleceğini? E gelenlerin gidişinden biliyorum. Benden önce doğmuş olanların yaşlanıp hayatlarını tamamlayışından biliyorum. Nice insanların cenaze namazını kıldık ağlayarak. Vedalaştık. Uğurladık âhirete. Kendi ellerimizle kabirlerine gömdük. Dualar ettik. Geldik evimize boynu bükük bükük. Biliyoruz. Yani yaşayanlar ölüyor. Burası ölümlü ve muvakkat ve kısa bir yaşam. Birinci yaşam *el-hayatü'd-dünya*, bu yaşam kısa ve fani. İkinci yaşam sonsuz. Sonu yok. Daimi

ebedî, hâlidî. Sonsuz bir hayat. Ve ölüm yok. Âhirette ölmek var mı? Yok. Âyet de, hadîs-i şerîfler de bildiriyor. Âhirette ölüm yok. Ebedi yaşam sürecek.

Burayla oranın farkı ne?

Buranın kısa olması. 60 yıl 70 yıl çok sayılmaz. Yani mesela Osmanlı sultanlarından Kanuni şu kadar yaşamış. Uzunca yaşamış filan. Abdülhamid daha çok yaşamış filan. E yaşamış ama ölmüş işte, ne kadar yaşasa birazcık yaşamış ölmüş. Kimisi 47 yaşında ölmüş, kimisi 66 yaşında ölmüş filan. Yani sonuç itibariyle kısa. Asırlara göre şey yapacak olursan fazla da değil. Küçük bir miktar. E dünyanın bütün ömrünü toplasan insanlık tarihini, tarihin başlangıcını, milattan önceyi, milattan sonrayı; çok fazla değil. Ama âhuret ebedî. Yani orada ölüm yok. Ve kesim yok, bitme yok.

Şimdi biz müslümanlar Allah tarafından bildirilmiş olan şeylere inanıyoruz. Allahu Teâlâ hazretleri buyuruyor ki: Âhirete hazırlanın. Âhirette bu dünyadaki yaşamınızdaki, birinci yaşamdaki iyiliklerinizin durumuna göre cennete gireceksiniz. Cennetlik olacaksınız.

Sonsuz cennette yaşayacaksınız. Kötü yaşarsanız kötülük yaparsanız cehenneme düşeceksiniz. Orada ebedî yaşayacaksınız. İkinci hayatın durumu, yani insanın cennete veya cehenneme gideceği dünyadan belli oluyor. Dünyadaki yaşamındaki hayatından, davranışlarından, davranışlarının birikiminden, birikimin yekûnundan, sonucundan ortaya çıkıyor. Yani bu adam nasıl yaşamış? Bu adam neler yapmış? Bu yaptıklarının kendisine kazandırdığı neler? Suç işlemişse durumu nedir? Ona göre iş âhirette ona göre karar veriliyor. Allah tarafından âhirette karar veriliyor.

Âhirete inanıyoruz, bir. Âhiret haktır. Âhirette iyi insanların cennete gideceğine inanıyoruz. Cennet haktır. Eski ilâhî dinlerde de cennet lafı var ama onların kimisi bu işi yamultmuş, cennet de cehennem de dünyada diyorlar. Öyle saçma şey yok. Öyle saçma şey olmaz. Âhirette cennet var, cehennem var. İyilere cennet, kötülere cehennem var. Ve ebedî hayat var.

Bir de bu cennet ve cehenneme gidişin kararının verildiği büyük bir mahkeme günü, büyük bir muhakeme olayı var. Buna ne diyoruz?

Mahkeme-i Kübrâ. Yani insanın hayatında çeşit çeşit olaylardan dolayı mahkemeye düştüğü vardır. Avukatlarla, hâkimlerle işi düşebiliyor. Hasımları oluyor. Avukatlara bildiriyor. Şu adam bana şu haksızlığı yaptı, sen dosyayı hazırla, dilekçeyi ver. Hadi bakalım mahkemede duruşma, savunma, suçlama oluyor filan. Tamam, bunlar bir mahkeme. Ama bunların hepsinin en büyüğü hangisidir? Mahkeme-i Kübrâ. En büyük mahkeme. En büyük mahkemede ne olacak? Allahu Teâlâ hazretleri kullarını bu dünya hayatında, yani birinci yaşamda... el-Hayatü'd-dünya. Birinci yaşamda işlediklerinden dolayı hesaba çekecek. Demek ki bizim inancımızda âhiret var, âhiret inancı var. Bu âhiret inancının içinde cennetle cehennem fikri var. Mahkeme-i Kübrâ fikri var.

Tabii Mahkeme-i Kübrâ'da Allahu Teâlâ hazretleri kulları hakkında nasıl hükmedecek?

Bunun hakkında da Kur'ân-ı Kerîm'de ve hadisi şeriflerde bilgiler var. Kesin bilgiler var. İnsanın bu yaşamında, şu birinci yaşamında yaptığı her şey yazılıyor. Kayda geçiyor. İnsanların amelleri, yani işledikleri bütün işler, fiil-

ler, icraat, yaşamları boyunca yaptıkları iyilikler kötülükler ne yapılıyor? Yazılıyor. Bu da çok önemli bir olay. Hepsi kayda geçiyor. Kim yazıyor bunları? Peygamber Efendimiz bildiriyor ki bir buramızda melek var, bir buramızda melek var.

يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٤٨﴾ كِرَامًا كَاتِبِينَ ﴿٤٩﴾

*Kirâmen kâtibîne ya'lemûne mâ tef'alûn.*⁴

Sabahleyin okuduğum surede kirâmen kâtibîni anlatıyor, yani bu melekleri anlatıyor. İnsanın yaptıkları işleri yazan iki meleği var. Yazmakla görevli meleği var. İnsanların iyiliklerini sağdaki melek, kötülüklerini soldaki melek yazıyor. Sağdaki melek soldaki meleğin rütbece daha üstünde ve amir. Yani bu amir olan melek, bu meleğe bazen diyor ki; “Dur yazma. Kötülük yaptı ama biraz bekle, yazma.” diyor. Bu da kalem elinde bekliyor, yazmıyor. Neden? Belki kul tevbe eder diye. Tevbe ederse yazılmasın, silinsin diye. Şimdi bu yazılma ve tespit

---

⁴ 82/İnfîtâr, 11-12.

işlemini eski insanlar belki anlamakta zorlanırlardı. Yani imanı kuvvetli olan inanmıştır da ama biz şimdi çok daha kuvvetle inanıyoruz. Biliyoruz ki tespit edilebiliyor sözler ve davranışlar. Nitekim şimdi benim konuşmalarım ve hareketlerim kameralarla aletlere kaydediliyor. Sonra bunları arkadaşlarımız başkalarına verecekler. Onlar da bu toplantıda olmadıkları halde benim bu toplantıda neler söylediklerimi dinleyecekler mi? Dinleyecekler kesin. İşte bir misal. Dünyadaki insanların, aciz naçiz insanların, bilgisi kısıtlı insanların icraatlarıyla yapmış oldukları bir yazma sistemi. İnsanların hareketlerini, görüntülerini ve sözlerini, seslerini tespit edebiliyor. Tamam. İşte bunun gibi bizim hayatımızdaki gizli ve âşikar, gece ve gündüz, yalnızken ve topluluk içindeyken yaptığımız her şey, kalbimizden geçirdiğimiz fikirler, niyetler, her şey kaydediliyor. Bu da İslâm inancının en önemli noktalarından biri. Tabii dikkat edilirse bunlar birbirleriyle ilgili şeyler. İlgisini de söylüyorum zaten. Dünya var, âhiret var. Âhirette cennet var cehennem var. Cennet ve cehennemin tespiti için Mahkeme-i Kübrâ var.

Mahkeme-i Kübrâ'nın evrakları da şimdiden hazırlanıyor. Yani hepsi yazılıyor. Bu çok önemli. Fevkalade mühim. Bir müslüman onun için gayet iyi bilir ki, çok iyi bilir ki yaptığı hiçbir iyilik boşa, havada kalmayacak. Gizli kalmayacak, unutulmayacak. Hepsi yazılacak. Nerden biliyoruz?

﴿فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ وَمَنْ يَعْمَلْ
مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ﴾

*Fe-men ya'mel miskâle zerratin hayran yerâhu ve men ya'mel miskâle zerratin şeran yerâhu.*⁵

Zilzal Suresi'nde Allahu Teâlâ hazretleri bildiriyor. Zerre ağırlığı kadar hayır işleyene hayrının karşılığını görecek; zerre ağırlığı kadar kötülük işleyen kötülüğünün cezasını görecek. Miskal ne demek? Sıklet kelimesinden geliyor. Ağırlık kelimesinden geliyor. Ağırlık ölçüsü. Ağırlık mikyası. Zerre ne demek? Zerre de güneş ışını odaya girdiği zaman, arka taraf karan-

---

⁵ 99/Zilzâl, 7-8

lık, güneş ışını gelmiş havanın bir kısmını aydınlatıyor ışık huzmesi böyle perdeden içeri girmiş. Vay canına, bizim bu teneffüs ettiğimiz havada neler varmış meğerse. Kaynaşıyor hava. Her şey görülüyor orada değil mi? Arkası karanlık olduğu için o ışıktaki bir sürü zerre uçuştüğünü görüyoruz. İşte güneş ışığının vurduğu zaman havada görünen o küçük parçalara Araplar zerre derler. Onun ne kadar ağırlığı vardır? Taşıyabilir miyiz on tanesini bir sepete koysak? Zerre. Havada uçuşan toz. Yani onun ağırlığı kadar hayır işleyen bu hayrının karşılığını âhirette görecektir. Demek ki zerrenin ağırlığı kadar hayır bile yazılıyor. Yazılıyor ki hesaba girecek. Hesaba giriliyor ki karşılığı verilecek. Zerre ağırlığı kadar şer işleyen de onun hesabını âhirette verecek, cezasını çekecek.

Bu çok önemli hususlardan birisi. Görüyoruz ki böylece İslâm dini insana, tüm insanlığa son derece faydalı bazı şeyler öğretiyor. Bir; senin hayatın sadece bu hayat değil. Senin bu hayatın küçük bir hayat. Muvakkat, fani, önemsiz bir hayat. Asıl önemli olan ikinci hayatın diyor. Bunun faydası zararı ne? Bu inanca sahip olmayan insanlar “Arkadaş, ben ne yaparsam

yanıma kâr kalır. Başka bir şey yok.” diyor. “Âhiret mâhiret yok, ben bu dünyada onun için vur patlasın çal oynasın, istediğim gibi yaşarım. Gemisini kurtaran kaptandır. Başkaları ister ağlasın ister ezilsin. İster üzülsün beni ilgilendirmez. Hayat bir mücadeledir. Ben burada işimi yürütmeye bakarım. Kendimi, kendi menfaatimi kollamaya bakarım.” diyor. Sorumsuz ve gaddar ve zalim oluyor. Bakın bir inancın bir insana verdiği fikir bu. Âhiret yok. Hayat sadece bu hayat. İnsan öldü mü toprak olup gidecek. O zaman o insan ne yapıyor? Her türlü gaddarlığı yapacak hale geliyor. Öyle bir zihniyete sahip oluyor. Madem ki şey yok.

Ama beri tarafta İslâm ne diyor? Hayır, bu hayat önemli değil. Sen bunu önemli sanıyorsun ama önemli değil. -Ben kitap, Kur’ân-ı Kerîm getirdim önüme. Yani bazı ayetleri okuyacaktım konuyla ilgili ama belki fırsat bulamam. İlk önce işin özetini anlatayım. - Bu hayat önemli değil diyor. Sen buranın dağını ovasını seviyorsun, gülünü manzarasını beğeniyorsun, meyvesini tatlısını yiyorsun ama önemli değil bu diyor. Şaşırıyoruz biz, yani inançla ilk defa karşılaşan bir insan bu ifadelerden şaşırır. Ne

demek ya? Sen nasıl söylersin bu sözü? Dünya önemli değil mi? Şu hâle bak, çevreye bak. Bu çayırlar, bu çimenler, bu dağlar, bu ağaçlar. Bu varlıklar, bu zenginlikler, yoksulluklar. Kimisinde var kimisinde yok. Önemsiz olur mu? İslâm diyor ki önemsiz.

Niye önemsiz?

c. Dünyanın Önemsiz Olmasının Sebebi

Kısa da ondan. Fani de ondan. Az da ondan. Elinde kalmayacak da ondan. Sonunda bırakıp gideceksin de ondan. Asıl öbür taraf çok uzun diyor. Şimdi sana birisi dese ki bir göz yumup açıncaya kadar sana bir işlem yapacağım. Acıyacak canın. Ama azıcık bir şey. Ondan sonra o işlemi yaptıktan sonra sana bir özellik kazanacaksın, havada uçabileceksin. İstersen Sidney'e git, istersen Merbourn'e git. İstersen Türkiye'ye git, ananın babanın elini öp. Ondan sonra kalk buraya gel. Uçacaksın. Razi mısın? İlk başta bir saniyecik şöyle bir acıyacak. Çim-dik kadar, iğne batırımı kadar acıyacak. Ne dersin? Ben kendim derim ki yap şunu. Bir an evvel yap da gideyim göreyim şuraları gezeyim derim. Zaten uçaklarda beklemekten canım sıkıldı, kontrollerden bilmem nelerden. Valizleri

aşağı indiriyoruz. Köpekler geliyor eşyaları kokluyor. İçinde bir şey var mı yok mu, bilmem aç bakalım. Şurayı çevir. Burayı devir. Çıkar içindekileri. Bıktım usandım ya. Ben buradan fırt Türkiye'ye gideyim, Avrupa'ya gideyim. Ne gümrük olsun ne pasaport olsun. Ne damga olsun ne vize olsun. Yap şunu. Ben biraz erkeğimdir, dayanıklıyım, dayanırım yap deriz. Bir anlık, küçük bir acı için dişimizi sıkarsınız sonundaki faydaları elde etmeye.

Bunu zaten hayatımızda çok yapıyoruz. Aşı olmuyor muyuz? Oluyoruz. Aşıdaki mantık nedir? İğne sokuluyor derimizin içine hart. Bir iğne giriyor, kan çıkıyor. Tut bunu üstüne biraz, dunsun. Ah ah yaktın beni yine, amma yandı içersi. Ovuştur ovuşturun geçer. Niye yapıyoruz bunu? Hasta olmayalım diye. Veya hastalığımız geçsin diye. Kendimiz istiyoruz. Parasını da veriyoruz. Para veriyoruz yap bana şu iğneyi diye. Para veriyoruz kes benim karnımı diye. Hastaneye yatırıyorlar. Masaya yatırıyorlar. Bıçağı eline alıyor. Doktorlar başına dikiliyor. Cart curt. Orayı kes burayı çıkart. Kırt kırt kırt kırt. Hadi şurasını dik vesaire. Bizi kumaş gibi kesip biçiyorlar. Ondan sonra da dikiyorlar.

Parasını da bizden alıyorlar. Neden yaptırıyoruz bunu? İmza veriyoruz. Razıyım, yapın. Neden? Hocam diyorlar, içerde ur birikmiş. Bunu almamız lazım. Veyahut öyle sancılar çekiyorum ki bu sancıların geçmesi için ameliyat lazım. Orası çıkacak, düzeltilecek filan. Razi oluyoruz. Şu benim karnımı açsam, buradaki dikişleri görseniz. Şuradan şuraya. Oradan oraya. Kesile biçile bir hal olduk.

Neden yapıyoruz?

Biraz sonraki iyi durum için bir muvakkat acıya diş sıkıyoruz. İşte dünya hayatı budur. Ebedî saadet için bir sıkıntıya göz yumuyoruz. Allah'ın emirlerini dinliyoruz. Zahmetleri ihtiyar ediyoruz, tercih ediyoruz. Allah'ın söylediği şeyler zorda olsa yapıyoruz. Şeytanın söylediği şeyler tatlı da olsa istemem diyoruz. Aman o bana dokunur, zararlı. İnsanlar zevkli olan bazı şeyleri korktukları zaman terk ederler dünyada. Bizim dışımızdaki insanlar da. Mesela bir hastaneye AIDSli bir hasta gelmiş Antalya'ya. Doktorların hepsi kaçmış bir tarafa gitmiş. Neden? Dişi acıyormuş o AIDSlinin. Tamir edilecek ama bulaşır bize diye hepsi kaybolmuş, yok olmuş. AIDS bulaşır diye. Nihayet

bizim doktor kardeşlerimizden bir tanesi diyor ki; “Ne yapalım, kader neyse o olur dedik. Doktorluk böyle olmaz dedik. Biz ilgilendik, tedavi ettik.” diyor. Yani tehlike gördü mü millet kaçıyor. Tehlikeden kaçıyor, iyi olan şeyleri yapmıyor. “İç bunu.” İçmem, sonu fena. Mesela afyon çekmek, esrar çekmek zevkli ama devletler bunu çektirtmemek için polislerle araştırıyorlar, engellemeye çalışıyorlar. Neden? Çünkü afyon, esrar kullananların sonu fena oluyor diye.

Demek ki sonu fena olan zevkleri yapmamak bizim dışımızdaki insanlarda da var. İşte bizim İslâm dininin temeli bu. Âhiret hayatı olduğu için biz muvakkat dünya hayatındaki haram olan zevkleri reddediyoruz. İstemem diyoruz. Allahın emrettiği meşakkatli, zahmetli işleri severek yapıyoruz. “Misal ver hocam.” Ramazan orucu. Şimdi bir hafta sonra Ramazan gelecek. Aç duracağız. Tatlı bir şey değil aç durmak. Yani insanın canı yemek istiyor, su içmek istiyor. Ramazan geliyor diye bayram edeceğiz. 11 ayın sultanı Ramazan. Oruç tutmayı yapacağız yani. Karnımız acıya acıya oruç tuta-

cağız. Acıka acıka, susaya susaya oruç tutacağız. Şu yaz gününde, buranın yazı ya. Türkiye'nin kışı, kar var vesaire filan ama buranın yazı. Yapıyoruz. Cihat. Çok sevap. Cihatla ilgili âyetleri, hadisleri sonraki konuşmamda anlatacağım. Önemli çünkü. Cihadı yapıyoruz. Ölmek, yaralanmak, yorgunluk, esir düşmek, işkence görmek, her şey var işin içinde ama yapıyoruz. Yapılıyor. Neden? Sevap var diye. Allah'ın emrinin sonunda hayır var diye yapıyoruz.

İşte İslâm dininin bu hayatın tabî akışıyla, işleyişle ters olan tarafları nerden kaynaklanıyormuş? Âhîret inancından kaynaklanıyor. Âhîret hesabından kaynaklanıyor. Biz niçin öbür insanlar gibi değiliz? Âhîret hesabı yaptığımız için. Biz uzun düşündüğümüzden, ileri görüşlü olduğumuzdan böyle yapıyoruz. Ama yani acaba müslümanların yaptığı akılsızlık mı, aptallık mı? Yani enayilik mi? Hayır. Müslüman İslâm'ca yaşadığı zaman hayat daha da mutlu, güzeli tatlı oluyor. Müslüman evlenebiliyor. Müslüman yiyip içebiliyor. Ama her şeyin usulü var. Usulüne göre yapmış oluyor. Başkalarından

eksik hiçbir yanı da olmuyor. Yani aslında enayilik değil.

d. Allah'ın Emrettiği Her Şeyde Fayda Vardır

Aslında Allah'ın emrettiği her şeyde bir fayda var. Yasakladığı her şey zararlı olduğu için Allah onu yasaklamış. Misal, içki. Allah içkiyi yasaklamış. 1400 yıl önce çevresindeki başka toplumlarda ve kendi toplumunun içinde içki kullanılıyorken ve seviliyorken İslâm içkiyi ne yapıyor? Yasaklıyor. İçki haram diyor. İçki haram deyince bütün içkiler dökülüyor, Medine sokaklarının kenarlarından seller gibi içki akıyor. Artık o zamandan beri müslümanlar içkiyi haram diye içmiyorlar. İçkinin katıldığı, damladığı şey bile pis olduğu için yıkıyorlar. İçkiyi kullanmıyorlar haram diye.

Bu içki haramlığı bilimsel mi, çağdaş mı, doğru mu, iyi mi, yanlış mı? Değerlendirmesi nedir yani, medeniyetin 20. yüzyıl, 21. yüzyıl insanının bu husustaki görüşü ne? Acaba İslâm taassup mu göstermiş?

Hayır. Çok iyi yapmış. Amerika'nın tarihinde okudum. Belki Amerikalı kardeşlerimiz

var aramızda. Daha iyi hatırlayabilecekler. İçkiyi yasaklamışlar adamlar bir ara. Amerika'da içkiyi yasak etmişler. İçmeyeceksin içkiyi. Yani İslâm'ı uygulamak istemişler. İslâm'ın içki yasağı emrini uygulamak istemişler. Sanıyorum 1936'lı filan gibi, böyle bir yıllarda tutturamamışlar. Millet çok alıştığı için tutturamamışlar. O kanun sökmemiş. Ama mesela sigara içmemek konusunda devletçe her türlü işi yapmaya çalışıyorlar. Sigara zararlıdır diye yazıyorlar, burada sigara içmeyiniz diyorlar vesaire. Elllerinden gelen her şekilde engellemeye, yasaklamaya çalışıyorlar. Vergiler ve sairelerle işi engellemeye çalışıyorlar.

İslâm'ın yasaklarında fayda var. İyi ki yasaklamış. İslâm'ın emirlerinde fayda var. Zor da olsa, meşakkatli de olsa iyi ki emretmiş. Mesela zinayı yasaklamış, nikahı helal kılmış. Her birini bir misalle anlatmayı uygun bulduğum için söylüyorum. Mesela iki olay benziyor birbirine. Zina ve evlilik. Evlilik düğünle oluyor, merasimle oluyor, rıza ile oluyor. Anne baba, düğümler, konu komşu herkes bu işten memnun. Damat gelin hepsi memnun. Güzel bir olay olarak hem de dinimizde sevap olarak zikrediliyor.

Bu helal. Ama zina haram. Olay birbirine benziyor fakat çok farklı.

Zinanın haram olması iyi mi olmuş kötü mü olmuş?

Çok iyi olmuş. Çünkü İslâm, doğan çocuğu düşünüyor. Doğan çocuğun ortada kalmamasını düşünüyor. Onun bir sorumlu ellere teslimini düşünüyor. Anne ve baba buna baksın diye düşünüyor. Onun için evliliği meşru kılmış, zinayı haram kılmış. Yani misallerle böyle anlatmaya çalışıyorum. Aslında şunu söylemek istiyorum; yani Allah'ın her emri bugünkü mantığa, 20. yüzyıl mantığına sahip bir insan tarafından beğenilebilecek şekilde, hayran kalınabilecek şekilde, uygun şekilde konulmuş. Hem de çağın üstünde olarak, çevre buna razı değilken konulmuş. Yani Peygamber Efendimiz'in çevresi bu işi hazmedecek durumda değilken içki yasak denmiş. Peygamber Efendimiz'in zamanında içki o kadar yaygın içiliyormuş ki, içki içmek o kadar kabadayılıkmış, efelikmiş ki içki satan çadırların gidip bütün içkisini alıp içip dağıtan insan şiir yazıyor. Ben öyle adamım ki, öyle malım, öyle metahım ki içki çadırının bütün içkilerini hepsini aldım bitirdim. Ve içki çadırı

içki kalmadığı zaman bayrak diker açarmış yukarıya. Uzaktan bayrak sallanmaya başladığı zaman beyaz bayrak, tamam içkisi kalmamış. Kimse gelmiyor artık. İçki çadırına bayrak çek-tirmişimdir ben diye şair kendisini methediyor. O kadar alışkınmış millet. Namaza içkili dururlarmış. Allahu ekber, ne söylediğini şaşırırmış. Âyeti şaşırırmış yani. Allah yasaklamış; içki içmeyin. Hepsi küplerini dökmüşler. Uymuşlar. Uyamayanlar, ayak uyduramayanlar olmuş. Dö-verek, azarlayarak, baskıyla vesaireyle onları da toplum yavaş yavaş hizaya sokmuş. Şu anda biz içkiyi sevmiyoruz. Siz sevmiyorsunuz. Çok rahat.

Bizim toplumumuz rahat. Amerika bize özeniyor. Ne güzel. Bizim gibi yapmak istiyor yapamıyor halkı alıştığı için. İsveç hükümeti Türkiye'ye emniyet genel müdürünü inceleme yapmaya göndermiş. Bir profesör arkadaşım anlattı. İsveç hükümeti Türkiye'ye emniyet genel müdürünü gönderiyor. Sebep? İstatistiklere bakmışlar. En çok intihar yani insanın kendisini öldürmesi İsveç'te oluyormuş. Halbuki bütün insanlar sigortalı. Sağlık bedava, sosyal. Devlet

tarafından yapılıyor. Her türlü ihtiyacı karşılanıyor. Yani öldürmek için bir sebep yok. İnsan niçin öldürsün kendini? Açlıktan, susuzluktan, sefaletten filan yapar. Hiçbir sebep yok. En çok intihar İsveç'te. Cinsel özgürlük İsveç'te çok serbest. Anlatamam burada bana anlatılan hususları. Utandığım için anlatamam. Çok serbest. Fakat cinsel suçların en çok olduğu ülke İsveç'miş. Bütün serbestliğe, bütün rahatlığa, bütün imkânlara rağmen en çok suç orada oluyor. Hırsızlık çok fazla. Cinayet çok fazla vesaire çok fazla. Çok fakir olduğu halde Anadolu'da intihar yok. Suç az, zina az vesaire. Bunun sebebini araştırmaya gelmiş. Yani biz bu kadar ileri bir toplum meydana getirmişiz İsveç'te. Devlet bütün fertleri korumaya almış. Her türlü içtimaî yardımlaşma ve koruma mevcut. Yine insanlar mutsuz, yine intihar ediyor. Yine çok suç işliyor. Halbuki Türkiye'de işler karmakarışık. Düzensiz, yardım yok, sefalet diz boyu, fakirlik çok fazla. Ama niye orada böyle bir şey yok? Bunu araştırmak için emniyet genel müdürünü göndermişler.

Sonuç ne oldu bilmiyorum ama ben sonucu söyleyeyim; Türkiye'yi İsveç'ten daha güzel

yapan İslâm'dır. Türkiye de bozulmaya başlamışsa İslâm'dan ayrıldığı için bozuluyordur. İslâm'da intihar günahdır. İslâm'da sabır sevaptır. Müslüman açlığa idmanlıdır vesaire vesaire. İslâm'ın emirlerinden dolayı böyle oluyor. Öbür tarafta da İslâmsızlıktan dolayı suç çok oluyor. İnsanlar her türlü tedbiri alıyor ama insanlığın derdine çare bulamıyor. Onun için bir zamanlar caddelere yazardı bizim İslâmcı gençler, kocaman kocaman adam boyu harflerle. Çok güzel bir slogan yani ibare yazarlardı. Ne yazarlardı? "Çağımız buhranda, kurtuluş İslâm'da." Böyle bağırırlardı. Çağımız bunalımda. Kurtuluş da İslâm da. Buhran ne demek? Bunalım demek. Çağın insanı bunalımda. Amerikalı artist, milyonlarca para kazanıyor bir çevirdiği filmde. Çok güzel köşkleri var. Özel uçağı var. Otomobilleri var. Hizmetçileri var. İntihar ediyor. Neden? İnanç olmadığı zaman inançsızlıktan insanlar bunalıma giriyor. İntihar ediyor. Suç işliyor.

Amerika'da çocuğunu okutan kendisi de iktisat üzerine ihtisas yapan bir kardeşim anlattı. Çocuğı zeki, sınıfın en çalışkanıymış. Sı-

nının başkanı olmuş, presidenti olmuş. Kız çocuk. Ve tabii onlar haftada bir çocukları kiliseye götürüyorlarmış. Bu aile de müslüman, gitmemiş kız kiliseye. Sınıfın çalışkanı kiliseye gitmiyor. Babası demiş sakın gitme. Gitmeyeceksin. Hemen babasını çağırmışlar. Kalkmış gitmiş. Elektrik yüksek mühendisi arkadaşımız. Devlet Planlama Teşkilatı'nda filan çalıştı. Bilgili bir insan. Almancası var, Fransızcası var, İngilizcesi var. Zehir gibi kafası var. İcatları var filan, böyle bir insan yani. Çocuğu da öyle.

Şimdi demişler ki beyefendi, çocuğunu niye kiliseye göndermiyorsun? “Ben müslümanım, onun için göndertmiyorum. Ne diye göndereyim kiliseye?” Oo özür dileriz demişler. Özür dileriz. Haklısınız. Haklısınız o zaman. Biz sandık ki siz dine karşısınız, dinsizsiniz. Kiliseye karşı olunca sandık ki yani Müslümanlığınızdan değil de, onu bilmiyorduk. Dinsizsiniz de kiliseyi istemiyorsunuz, ondan böyle söylediğinizi sandık. Halbuki biz eğiticiler olarak görüyoruz ki bütün suçlular çocukluğunda sevgi görmeyen, ana şefkati görmeyen, dînî terbiye görmeyen insanlar arasından çıkıyor. Gangster-

ler, katiller, esrarkeşler, suçlular, toplumu bozanlar, düzeni yıkanlar hep böyle çocukluğunda kötü yetişmiş insanlar arasından çıkıyor. Bizim ilkokuldaki amacımız bilgi vermek filan değil. Çocuklara dînî duygular aşlamaya ve çocukları işte bir şeyleri sevecek insan olarak yetiştirmeye çalışıyoruz. İşte kediyi sevsin kuşu sevsin, hayvanları sevsin filan. Böyle iç âlemini dindârâne güzel temiz duygularla dolu olarak geçiştirmeye çalışıyoruz. O zaman demişler yani siz demek ki esas itibariyle dinsiz değilsiniz de dininiz farklı olduğundan böyle söylemişsiniz. Bizim görevimiz sizin çocuğunuzu da camiye götürmektir. Madem öyle, sizin çocuğunuzu da camiye götürmemiz lazım demişler. Yani insaflı bir cevap vermişler sonuç itibariyle. Ama söyledikleri söz daha önemli. Yani eğitimcilerin incelemelerini sonucu şu; bir çocuk küçüklüğünde böyle dînî duyguları almadan yetişirse, sevgisiz saygısız inançsız duasız yetişirse, o zaman sonunda anarşist, yıkıcı, geçimsiz bir insan olur. Sonunda, onların tabiriyle söylüyorum, asosyal, toplum kaçkını, toplum dışı, toplumla savaş halinde olan insan olur diye söylemişler.

Evet, çağımız bunalımda. Kurtuluş, ilaç, çare İslâm'da. Ve İslâm'ın en önemli inanç esasları insana en güzel istikamet veriyor. Madem ki âhîret var, madem ki Mahkeme-i Kübrâ var, madem ki yaptığımız bütün işler deftere yazılıyor, kayda geçiriliyor, madem ki bu işlerin hepsi zerre kadar hayır, zerre kadar şer hesaba girecek, terazide tartılacak iyilikler kötülükler, insan ettiğini bulacak, ektiğini biçecek; o halde ben sorumluyum. O halde ben işime, sözüme dikkat etmeliyim. O halde ben Allah'ın seveceği bir insan olmaya çalışmalıyım. Allah'ın sevdiği işleri yapmaya çalışmalıyım. Allah'ın sevmediği işleri yapmaktan kaçınmalıyım noktasına getiriyor. Bizim inancımız toplumu ve insanlığı kurtarıyor. Bu inancın olmaması öbür taraftaki bu inançtan mahrum insanları suçlu insan haline getiriyor. Olumsuz insan haline getiriyor. Tatsız sevimsiz insan haline getiriyor. Onun için dinimizin kıymetini bilelim.

Tabii biz bu sözleri niçin söylüyoruz? 20. yüzyılın tahsili ile yetişmiş, 20. yüzyılın çağdaş toplumları içinde yaşayan insanlara onların an-

layabileceği şekilde İslâm'ın gerçek din olduğunu anlatmak için söylüyoruz. Ama işin aslı bu kadar uzun ve teferruatlı değil. Yani Allah'a inandıktan sonra, âmentüye inandıktan sonra bir müslüman bu kadar laf kalabalığını duymasa bile aynı noktaya geliyor. Aynı duyguları kazanıyor. Kendiliğinden kazanıyor. Onun için Allah'ın üzerimizdeki en büyük nimeti İslâm'dır. Ne mutlu müslüman olanlara! Allah İslâm'ının kıymetini bilenlerden eylesin bizleri. İslâm'ını güzel yaşayanlardan eylesin. Rızasına uygun hareket edenlerden eylesin. Ömrünü Allah'ın sevdiği şekilde geçirip Allah'ın huzuruna sevdiği, razı olduğu kul olarak varmayı hepimize nasip eylesin. Kahrına, gazabına, cezasına, azabına, ikâbına uğratmadan, cehenneme atmadan, ateşlere yakmadan, doğrudan doğruya cennetine soktuğu bahtiyar kullarından eylesin. Allah hepinizden razı olsun. Gö-nüllerinizin muratlarını ihsan eylesin.

Sübhâne Rabbinâ Rabbi'l-izzeti ammâ ya-sifûn. Ve selâmun alâ cemî'i'l-enbiyâi ve'l-mürselîne ve âli küllin ecmaîn. Velhamdülil-lahi Rabbi'l-âlemîn. el-Fâtîha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŐAN

Bütün KONFERANSLAR'a PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.

